

Direktoratet for arbeidstilsynet
Postboks 4720 Torgard
7468 TRONDHEIM

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Deres referanse:
2017/8431

Vår referanse:
201702667-10 008

Sted, Dato
Oslo, 14.09.2017

HØRINGSBREV - FORSLAG TIL ENDRINGER I ARBEIDSMILJØFORSKRIFTENE

Vi viser til høringsbrev av 29. mai 2017.

Høringen gjelder forslag om endringer i arbeidsmiljøforskriftene. Endringene som er foreslått er i forskrift om organisering, ledelse og medvirkning, forskrift om utførelse av arbeid og forskrift om administrative ordninger.

Politidirektoratet har forelagt høringen for Oslo politidistrikt, Sør-Vest politidistrikt, Kripos og Hovedverneombudet for politi- og lensmannsetaten. Økokrim har mottatt høringen direkte. Hovedverneombudet har inngitt merknader til forslagene, som følger vedlagt i kopi.

Merknader til ny bestemmelse om "alvorlig skadet"

Politidirektoratet har merknader til forslaget som gjelder forslag om å forskriftsfeste begrepet "alvorlig skadet" i forskrift om organisering, ledelse og medvirkning i en ny bestemmelse § 14-8 (punkt 2.2. i høringsbrevet).

Det følger av arbeidsmiljøloven § 5-2 at arbeidsgiver straks og på hurtigst måte skal varsle Arbeidstilsynet og nærmeste politimyndighet dersom arbeidstaker omkommer eller blir alvorlig skadet ved en arbeidsulykke. Som det fremgår av høringsbrevet gir ikke bestemmelsen en nærmere anvisning på hva som ligger i begrepet "alvorlig skadet".

Bakgrunnen for Arbeidstilsynets vurdering av å forskriftsfeste begrepet "alvorlig skadet" er blant annet at Arbeidstilsynet ønsker å gjøre det enklere for arbeidsgivere å ta stilling til hva som faktisk er meldepliktig etter arbeidsmiljøloven. Videre ønsker Arbeidstilsynet å presisere i bestemmelsen at psykiske skader i tillegg til fysiske skader omfattes av begrepet alvorlig skadet. Noe av begrunnelsen for sistnevnte er Arbeidstilsynets kunnskap om at arbeidsrelaterte psykiske plager er et økende problem i norsk arbeidsliv. Videre beskriver Arbeidstilsynet at både utilsiktede hendelser (som klassiske arbeidsulykker) og tilsiktede hendelser (som vold og trusler) kan føre med seg psykiske skader og ettervirkninger.

Politidirektoratet

Politiets samfunnsoppdrag er å forebygge og bekjempe kriminalitet, samt skape trygghet for befolkningen. HMS-arbeidet i politiet er forankret i lover og forskrifter og politi- og lensmannsetatens overordnede HMS-mål er at det skal være trygt å arbeide i politiet.

Politidirektoratet fremhever at god håndtering av det som kategoriseres som uønskede hendelser og avvik i politiet, er viktig for å sikre etterlevelse av de krav som stilles innen HMS, personvern og informasjonssikkerhet. Av denne grunn registrerer politi- og lensmannsetaten internt også hendelser som har mindre alvorlige konsekvenser.

Med utgangspunkt i politi- og lensmannsetatens overordnede målsetting om at det skal være trygt å arbeide i politiet har etaten sterk fokus på å unngå og fange opp psykiske skader tidlig. Det er imidlertid svært vanskelig å redusere muligheten for at polititjenestepersonell eksponeres for psykiske påkjenninger da kontakt med samfunnets bakside og dermed situasjoner og/eller hendelser som kan være psykisk belastende, er en del av politiets samfunnsoppdrag. Etatens arbeid med å fange opp eventuelle psykiske skader hos personell gjøres blant annet gjennom lavterskeltilbud som kollegastøtte, medarbeidersamtaler, "debrief" og tilbud om rutinemessig oppfølging ved hjelp av psykolog.

Arbeidstilsynet ønsker innspill på formulering i bestemmelsen og nedre terskel for meldeplikt av psykiske skader.

Nedre terskel for meldeplikt

Når det gjelder nedre terskel for melding av skader viser direktoratet til at hendelser/situasjoner som er psykisk belastende er en del av de ordinære oppgavene politiet står overfor daglig. Politidirektoratet mener derfor at formuleringen i punkt j) "*...som kan oppstå..*" kan medføre usikkerhet om hva som skal meldes til Arbeidstilsynet. Direktoratet mener at det kun skal sendes melding til Arbeidstilsynet i de tilfellene der det er gjennomført en medisinsk vurdering av lege eller psykolog, og hvor det fremkommer at symptomer eller diagnose av psykisk art, er knyttet til en hendelse eller situasjon.

Politidirektoratet mener at det ikke er hensiktsmessig å melde fra til Arbeidstilsynet i de tilfeller hvor det gjennomføres rutinemessig oppfølging av lege eller psykolog i forbindelse med belastende situasjoner/hendelser. Melding skal kun sendes i de tilfeller hvor det foreligger klare symptomer eller diagnoser som er knyttet til hendelse/situasjon. Vi ser at dette kan bli en utfordring med hensyn til at en slik terskel vil innebære at personell må samtykke til at symptom/diagnose bekjentgjøres.

Forslag til tekst

Hva gjelder forslag til ny tekst som omhandler psykiske skader har Arbeidstilsynet foreslått at det i ny bestemmelse § 14-8 j) skal stå:

"akutt psykisk skade eller psykiske ettervirkninger som kan oppstå som følge av dramatiske hendelser som arbeidstaker selv har blitt utsatt for eller vært vitne til"

Hovedverneombudet for politi- og lensmannsetaten har pekt på at han er usikker på om "*dramatiske hendelser*" er dekkende, og stilt spørsmål ved hva som ligger i begrepet. Han påpeker at avhør av barn som har vært utsatt for grusomme overgrep, bilder/videoer av overgrep, åstedsgranskning, kontakt med pårørende og ofre etter ulykker/straffbare hendelser og lignende neppe vil kategoriseres som dramatiske hendelser, men at de likevel kan utløse både akutt psykisk skade og psykiske ettervirkninger, særlig dersom dette er belastning som

gjentas over tid. Videre har Hovedverneombudet påpekt at "utsatt for eller vitne til" heller ikke er dekkende for politiets virksomhet. Det er vist til at politiets oppgaver ikke er avgrenset til selve hendelsen, men også omfatter betydelig etterarbeid. Dette medfører at arbeidstakere i politiet kan utsettes for psykiske belastninger uten selv å ha vært utsatt for selve hendelsen. Belastning og reaksjoner kan bli gjenskapet gjennom avhør, åstedsundersøkelser mv.

Politidirektoratet er enig i Hovedverneombudets innspill til bestemmelsen, og viser derfor også til hans forslag til tekst, som direktoratet tiltrer.

Politidirektoratet foreslår således følgende formulering til forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 14-8 punkt j)

j) akutt psykisk skade eller psykiske ettervirkninger som har oppstått som følge av spesielle hendelser eller belastning som arbeidstaker har opplevd i utførelse av sitt arbeid.

Med hilsen

Kristine Langkaas
seksjonssjef

Tone Grova Oppedal
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:
Hovedverneombudet for politi- og lensmannsetatens merknader 07.09.17.

Kopi til:
Justis- og beredskapsdepartementet

Saksbehandler:
Beate Karlsen
Tone Grova Oppedal
Telefon 95 79 79 91